

Ελένα Μεδέλ «Τα θαύματα»,
 μετάφραση: Χριστίνα Θεοδοροπούλου, εκδόσεις Πατάκη, 2022

Γυναίκες από την εργατική τάξη

Νέας εσοδείας συγγραφέας, η ισπανίδα Ελένα Μεδέλ είδε το φως της ημέρας στην Κόρδοβα το 1985, ενώ ζει στη Μαδρίτη. Ξεκίνησε με τρεις ποιητικές συλλογές που περιλαμβάνονται στον τόμο που κυκλοφόρησε το 2015. Γράφει, επίσης, δοκίμια και εκδίδει ποίηση στην ειδική την οποία διευθύνει, La Bella Varsovia. Με αρκετά βραβεία στο ενεργητικό της, εξέδωσε πέρυσι το πρώτο της μυθιστόρημα, «Τα θαύματα», το οποίο έχει ήδη μεταφραστεί σε πάνω από 13 γλώσσες.

«Τα θαύματα» χωρίζονται σε 11 κεφάλαια όπου με συνεχή φλόσμπακ ανεβοκατεβαίνουν οι δεκαετίες -απ' το 1969 μέχρι το 2018- με την ιστορία τριών γυναικών, της Μαρίας, της Κάρμεν και της Αλίθια, γιαγιάς, μητέρας και εγγονής.

Οι ιστορίες τους είναι ιστορίες της εργατικής τάξης των φτωχών συνοικιών, των γκριζών μεγάλων πολυκατοικιών και των βρόμιων δρόμων. Η Μαρία αναγκάζεται να αφήσει τη νεογέννητη κόρη της στην επαρχία για να δουλέψει υπηρέτρια σε πλούσιες οικογένειες στη Μαδρίτη. Χαρακτηριστική η εικόνα την ημέρα της κηδείας του Φράνκο: όλοι στο αριστοκρατικό σπίτι λείπουν ακολουθώντας το φέρετρο -με κατεβασμένα τα στόρια στην οικία, σβηστή την τηλεόραση- με την ηλικιωμένη Δόνια Σόνια, την οποία φροντίζει η Μαρία, να πεθαίνει από καρδιακή προσβολή και η Μαρία να μην μπορεί να βρει άνθρωπο στην πολυτελή πολυκατοικία λόγω συμμετοχής στην εξόδιο ακολουθία του Καουδίνιο. Στην κόρη της, Κάρμεν, στέλνει συχνά χρήματα αλλά την βλέπει σπάνια, την ανατροφή της έχει αναλάβει ο αδελφός της, Τσίκο. Και στην αναστροφή του χρόνου βλέπουμε την εγγονή της, Αλίθια, να ανεβαίνει κοινωνικά καθότι ο πατέρας της δημιουργεί μια αλυσίδα επιτυχημένων εστιατορίων. Είναι χαρακτηριστικό μάλιστα πώς η Αλίθια σνομπάρει τις φτωχές συμμαθήτριές της.

Η αδόκητη αυτοκτονία του τελευταίου στοιχειώνει το κορίτσι και το αναγκάζει, λόγω οικονομικής ανέχειας, να πάει κι αυτό στην Μαδρίτη για να βρει δουλειά ως πωλήτρια ζαχαρωτών και σάντουιτς, ενώ η μάνα δουλεύει στην κουζίνα του θείου της, Τσίκο. Η Μαρία δεν γνώρισε ποτέ την Αλίθια. Βρίσκονται στην ίδια πόλη και διασταυρώνονται τυχαία πάνω σε μια διαδήλωση στην οποία η γιαγιά συμμετέχει συνειδητά μαζί με πολλές άλλες ενώ η εγγονή περνά κατά τύχη από εκεί.

Έτσι, η Μεδέλ, αναφέρεται στην εργατική τάξη που πολιτικοποιήθηκε λόγω Φράνκο και στη νεότερη γενιά που ψάχνει τα βήματά της και προσπαθεί να επιβιώσει σε ένα κοινωνικά εχθρικό περιβάλλον. Οι σελίδες του βιβλίου διαπερνούνται από μια ταξική οπτική χωρίς εμμονές, όπου πέρα από το χρήμα που δημιουργεί εξουσία, θίγονται και θέματα φύλου και μητρότητας. Οι σύντροφοι των δύο γυναικών, Πέδρο και Νάντο, λειτουργούν συμπληρωματικά θέτοντας θέματα σχέσεων και συμφέροντος. Για τη συγγραφέα μεγαλύτερη σημασία έχει η κοινωνική τάξη και όχι ο τόπος καταγωγής. Όπως σημειώνει, ο αρχικός τίτλος του βιβλίου ήταν «Ιδεολογία», χαρακτηριστικός των ιστοριών που αφηγείται. Γι' αυτό και η Μαρία, που έκαψε σχεδόν τα χέρια της στους καμινέδες της μπουρζουαζίας, ανακαλύπτει στο τέλος την αξία της συλλογικότητας μέσα από τη μαχητική γυναίκα ομάδα που συμπαράστέκεται σε όσους το σύστημα πετάει στο περιθώριο.

Ένα ευαίσθητο, με χιούμορ μυθιστόρημα που μιλά για τις γυναίκες των υποτελών τάξεων.

ΑΝΤΩΝΗΣ Ν. ΦΡΑΓΚΟΣ

παρουσίαση